

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANNA FELICE**

Seduta tas-17 ta' Gunju, 2010

Citazzjoni Numru. 442/2006

Josies Bathroom Centre Limited

vs

Middlesea Insurance plc

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' Josies Bathroom Centre Limited, fejn din is-socjeta' wara li ppremettiet illi:

L-attur rikorrent kellu Shop Keepers Combined Cover, polza ta' assikurazzjoni numru 0036321258891 mahruqa mill-konvenuti intimati għall-perjodu mill-4 ta' Ottubru 2004 sat 3 ta' Ottubru 2005 li kopja tagħha qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala dokument "A" sa dokument "A33".

Kopja Informali ta' Sentenza

L-attur rikorrenti fl-4 ta' Lulju 2005 sofra hsarat billi s-saqaf tal-fond "Josies" Naxxar Road, Lija gie distrutt kompletament u b'konsegwenza ta' din id-distruzzjoni, il-'bathroom accessories' li kienu jinsabu fil-fond tfarrku wara t-tigrif tas-saqaf in kwistjoni u d-danni li huwa sofra kienu jammontaw ghal Lm39,465 oltre l-imghax legali mill-4 ta' Lulju 2005 u dan skond dokument "B".

Inoltre huwa sofra danni konsistenti fi spejjez ohra ancillari rigwardanti konsulenza, testing kif ukoll xoghol ta' rikostruzzjoni tal-istess saqaf ammontanti ghal Lm11,592.32 oltre l-imghax legali u dan skond dokumenti "C" u "D".

Id-danni kollha sofferti mill-attur rikorrent jammontaw ghal Lm51,057.32 oltre l-imghax legali mill-4 ta' Lulju 2005 u dan rigwardanti r-risarciment tad-danni minnhom sofferti u ghandhom jigu rifuzi l-istess ammont imsemmi a tenur tas-Shop Keepers Combined Cover, polza ta' assikurazzjoni numru 0036321258891.

B'ittra ufficjali tal-25 ta' April 2006, l-attur rikorrenti interpella lill-konvenuti intimati biex jersqu ghall-hlas tad-danni minnhom sofferti pero' baqghu inadempjenti.

Talbu l-konvenuti jghidu ghaliex din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex:

Tiddikjara u tiddeciedi illi s-socjeta' attrici kienet koperta b'Shop Keepers Combined Cover, polza ta' assikurazzjoni numru 0036321258891 mahruga mill-konvenuti intimati u ghalhekk konsegwentement, il-konvenuti intimati huma responsabbli ghar-risarciment tal-hsarat sofferti mis-socjeta' attrici rikorrenti fit-tigrif tas-saqaf f'"Josies" Naxxar Road, Lija fl-4 ta' Lulju 2005.

Tillikwida l-hsarat sofferti mis-socjeta' attrici rikorrenti fis-somma ta' Lm51,057.32 (wiehed u hamsin elf u sebgha u hamsin Lira Maltn u tnejn u tletin centezmu) oltre l-imghax legali mill-4 ta' Lulju 2005 jew somma ohra verjuri li tigi likwidata minn din il-Qorti.

Kopja Informali ta' Sentenza

Tikkundanna lill-konvenuti intimati jhallsu lill-attur rikorrenti s-somma ta' Lm51,057.32 oltre l-imghax legali mill-4 ta' Lulju 2005 jew somma oħra verjuri li giet likwidata minn din il-Qorti.

Bl-ispejjez inkluz l-ittra ufficjali tal-25 ta' April 2006 u bl-ingunzjoni tal-konvenuti intimati ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta tas-socjeta' Middlesea Insurance plc li eccepjet illi:

Minghajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet l-oħra, it-talbiet rikorrenti kif dedotti fir-rikors guramentat huma insostenibbli fil-konfront tal-kumpanija assikuratrici intimata stante li l-kuntratt ta' assikurazzjoni li fuqha hija bbazata ir-relazzjoni guridika bejn il-kontendenti u li hija l-bazi tal-azzjoni attrici ma tirrendix lill-kumpanija intimata responsabbli għall-hlas ta' hsrat sofferti mill-attur izda tobbligaha kontrattwalment li tindennizza lill-attur għal xi telf minnha soffert bhala rizultat tar-riskji assikurati għat-tenur u taht il-pattijiet u kundizzjonijiet tal-imsemmi kuntratt ta' assikurazzjoni.

Minghajr pregudizzju għall-premess u l-eccezzjonijiet l-oħra, anke jekk għall-grazzja tal-argument kellu jigi koncess li t-talbiet attrici għandhom jinftieħmu fis-sens li huma talbiet biex l-attur jigi indennizzat skond il-kuntratt ta' assikurazzjoni (haga li ma hijjex ammessa), it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez stante li l-imsemmija hsrat m'humiex koperti mill-polza ta' assikurazzjoni. Il-polza ta' assikurazzjoni in kwstjoni, numru 0036321258891 Shop Keepers Combined, hija polza fuq "specified perils basis". Taht is-sezzjoni dwar il-bini (Section 9) hemm specifikat illi "The Company shall indemnify the Insured in respect of Destruction Damage or Loss of or to the Property Insured by any of the Perils numbered 1 to 8 under Section 1". L-attur ma ippruvax li l-hsarat li allegatament sofra gew ikkagunati minhabba xi riskju jew "peril" kopert taht il-kuntratt ta' assikurazzjoni anzi l-provi juru l-kuntrarju.

Kopja Informali ta' Sentenza

Salv eccezzjonijiet ohra li jistghu jitressqu mill-kumpanija intimata skond il-ligi.

Bl-ispejjez kontra l-kumpanija rikorrenti li hija minn issa ngunta ghas-subizzjoni.

Rat id-dokumenti esibiti.

Semhet ix-xhieda prodotti.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat illi permezz ta' din il-kawza, is-socjeta' attrici qed titlob minghand is-socjeta' assikuratrici risarciment ghall-hsarat sofferti minnha meta waqa' saqaf ta' mahzen taghha. Is-socjeta' intimata qed tichad li ghandha thallas dawk il-hsarat ghar-raguni li hi ma tista' qatt tkun responsabbli ghad-danni, semmai tista' tkun obligata tindenniza lis-socjeta' attrici. Tilqa' ghall-kawza fil-mertu billi ssofni illi l-hsarat m'humieq koperti bil-polza ta' assikurazzjoni.

Il-Qorti mill-ewwel tiskarta l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' intimata li permezz taghha qed tghid li r-relazzjoni guridika taghha mal-attrici ma tista' qatt tirrendiha responsabbli ghad-danni sofferti izda tista' biss tobbligaha tindenniza lis-socjeta' attrici ghat-telf minnha soffert. Fil-fehma ta' din il-Qorti, din l-eccezzjoni hija bbazata fuq formalizmu eccessiv. It-talbiet attrici huma cari u mfissra sewwa bizzejjed fir-rikors promotur, li huwa riflessjoni mhux ambigwa ta' ness guridiku u talbiet konsegwenzjali f'dan is-sens. Ghalhekk, il-Qorti qeghda tiskarta din l-ewwel eccezzjoni u tghaddi biex tikkonsidra l-kawza fil-mertu.

Jirrizulta mill-provi illi s-socjeta' Middlesea kienet harget polza ta' assikurazzjoni favur Josie's Bathroom Centre Limited. Din il-polza ggib Nru. 0036321258891 u tissejjah "Shopkeepers Combined Policy". Fid-durata ta' din il-

Kopja Informali ta' Sentenza

polza, iggarraf is-saqaf tal-mahzen proprjeta' tas-socjeta' attrici u l-istess socjeta' garrbet hserat. Dawn il-fatti m'humieq kontestati u jirrizultaw ampjament mill-provi ukoll.

Jirrizulta ukoll li l-imsemmi saqaf iggarraf minhabba difett fil-kostruzzjoni tieghu. L-ebda wiehed mill-partijiet ma kkontesta x-xhieda prodotta f'dan ir-rigward. Il-Perit Anthony Cassar, imqabbad mis-socjeta' attrici jixhed hekk:

“Jidher li ma kellux supports bizzejjed. Dan ifisser illi s-saqaf ma kienx ingaljat bizzejjed, ghalkemm kien hemm ammont ta' ingaljar ma kienx sufficjenti. ... tas-saqaf li kienet qed isserrah kienet parti dejqa. Jiena ma kejjiltux l-ammont ta' ingaljar li kein hemm pero' fuq ghajnejja nghid li ma kienx iktar minn pulzier u nofs. Fil-fehma tieghi, ir-ragunijiet ghalfejn waqa' s-saqaf kien wahda nuqqas ta' support kif diga' spjegajt u two nuqqas ta' hadid”.

Il-Perit Alfred Grech, inkarigat mis-socjeta' konvenuta ukoll jikkonferma:

“Il-bini kien sar wara li z-zewg appoggi kienu lesti. Jiena xorta nghid illi l-ingall li kellu dan il-bini fuq is-south side kien zghir hafna. Ma kienx fond bizzejjed biex is-saqaf ikun jista' jigi ingaljat effettivament. Li gara hu li probabilment biz-zmien kien hemm xi caqliq li bini jkollu normalment, allura s-saqaf hareg mill-ingaljatura, minn postu u ikkollasa. Gruve tal-ingaljatura ma kinitx skond is-sengha, zgur li le”.

Xehedet ukoll il-persuna li esegwiet ix-xogholijiet ta' tismija. Dan qal illi:

“Jiena direttur tas-socjeta' Rite Décor. Wara l-incident mertu ta' din il-kwistjoni s-socjeta' tieghi kienet inkarigata biex tezegwixxi xi xogholijiet fis-showroom ta' Josies Bathroom. Ix-xoghol kien dak li jidher fid-dokument a fol. 60 tal-process u jiena thallast ta' kollox, ta' dawn ix-xogholijiet. Thallast minghand Josies Bathrooms. Is-somma li tidher fuq din l-invoice Lm 10,928, korrezzjoni, l-

ammont kien ta` Lm 10,978.72. Kont mort nara l-post kienu effettivament waqghu zewg soqfa. Is-saqaf ta` fuq kien waqa` fuq is-saqaf ta` tahtu u sfronda s-saqaf ta` tahtu. Ma baqghux nizlin fuq il-ground floor cioe` fuq il-garage. Kif morna rajna hafna hsara, il-faccata tas-showroom kienet sporguta 'l barra, l-apertura minghalija bieb ta` garage kien imkisser. Kien hemm ukoll hsara f`xi karozzi, l-imhazen kienu mimlijin u konsegwentement kien hemm hafna hsarat. Jiena klijent regolari ta` Josies Bathrooms u ghalhekk naf illi l-imhazen kienu mimlijin, ma naf ezattament x`kien hemm. Naf illi meta bdejna x-xogholijiet taghna armejna hafna affarijiet imkissrin minn go l-imhazen. Kienu accessorji tal-kmamar tal-banju. Kellna nnehhu zewg soqfa fuq xulxin in arja. Nghid il-post jiena bl-esperjenza li ghandi fil-kostruzzjoni ndunajt mal-ewwel illi s-saqaf ma kienx ingaljat kif suppost. It-tulijiet mill-post lanqas kien hemm ingal ta` xejn u t-tul l-iehor kien fih forsi centimetru u nofs. Nahseb illi dak iz-zmien is-sid kien qabbad perit. Is-sistema dwar in-nuqqas ta` ingaljar indunajt biha jiena l-ewwel ghax jiena kont wiehed mill-ewwel persuni li mort fuq il-fond. Jiena nahseb jekk niftakar tajjeb illi mort hemmhekk anki qabel il-perit Cassar. L-ingaljar ma jkunx jidher jekk semplicement thares lejn bini lest. Is-saqaf kien kwazi in arja”.

F`dan ix-xenarju, il-problema li nqalghet kienet jekk l-akkadut kienx kopert bil-polza tal-assikurazzjoni valida. Din il-polza, kif kontrattata bejn il-partijiet, fiha tlett taqsimiet – wahda tirrigwarda “Trade Contents”, ohra “Employer’s Liability” u ohra “Buildings”. Fil-polza dawn jidhru bhala Sezzjoni Nru. 1, Sezzjoni Nru. 7 u Sezzjoni Nru. 9 rispettivament. Il-polza, prezentata in atti bhala Dok. A a fol. 4 tal-process setghet, kieku hekk riedu ftehm l-partijiet, tinkludi sezzjonijiet dwar aspetti ohra tan-negozju. Madanakollu, il-partijiet ftehm biss dwar dawn it-tlett sezzjonijiet, kif tajjeb jidher mic-cedola annessa mal-istess polza u esibita bhala Dok. A3 a fol. 22 tal-process.

Il-polza tipprovdi illi:

“The Company will indemnify the Insured in respect of Destruction Damage or Loss of or to any of the Property Insured caused by any of the undermentioned Perils:

1. FIRE LIGHTNING EXPLOSION EARTHQUAKE
SUBTERRANEAN FIRE.

2. AIRCRAFT and other aerial devices or articles dropped therefrom.

3. IMPACT with the Property insured by and any road vehicle or animal not belonging to or under the control of the Insured or any person in or upon the Insured's service.

4. RIOT CIVIL COMMOTION STRIKERS LOCKED-OUT WORKERS or PERSONS taking part in LABOUR DISTURBANCES or MALICIOUS PERSONS but excluding:

a) Destruction Damage or Loss occasioned by or happening through confiscation or destruction or requisition by order of a Gouvernement or any Public Authority.

b) The first Lm10 of each and every claim in respect of destruction or damage (other than by fire or explosion) directly caused by malicious persons not acting on behalf of or in connection with any political organisation.

5. STORM TEMPEST or FLOOD but excluding:

a) The first Lm15 of each and every loss.

b) Destruction or damage by frost subsidence or landslip.

c) Destruction of or damage to fences gates and property in the open.

6. BURSTING or OVERFLOWING OF WATER TANKS APPARATUS or PIPES but excluding the first Lm15 of each and every loss.

7. THEFT or ANY ATTEMPT THREAT following upon or followed by forcible and violent entry or exit to or from the Premises.

8. HOLD-UP BY VIOLENCE and/or THEREATS OF VIOLENCE to the Insured or his employees.

Din il-lista ta' perikli, fil-polza kif miftehna, tapplika kemm għall-bini nnifsu kif ukoll għal dak imsejjah "trade contents".

Qari akkurat tal-lista jwassal lil wiehed għall-konkluzjoni li l-hsara kagunata minn difett ta' kostruzzjoni ma kinitx koperta f'din il-lista.

Il-Qorti ma tistax ma tikkondividix dak dikjarat mis-socjeta' attrici u konfermat minn dik konvenuta li kuntratt ta' assikurazzjoni għandu jkun pernjat fuq bona fede sal-oghla grad – "uberrima fides", u hawnhekk il-Qorti tagħmel referenza għal hafna decizjonijiet ta' dawn il-Qrati fejn dan il-principju gie ampjament zviluppat fosthom. "Salvatore Sammut vs Middlesea Insurance plc (deciza mill-Qorti tal-Appell fl-14 ta' Mejju, 2004).

"Minhabba l-incertezza insita f'dan il-kuntratt huwa mehtieg grad għoli ta' bona fede. ... din il-bona fede li tiddistingwi dan il-kuntratt bhala wiehed ta' uberrima fides hija mehtiega f'kull tip ta' polza ta' assikurazzjoni".

Madanakollu, fil-kaz li għandha quddiemha l-Qorti llum, ma tista' ssib imkien li xi hadd mill-partijiet naqas b'xi mod mill-bona fede rikjesta. Il-polza de quo kienet inharget mis-socjeta' attrici fuq rikjesta tal-Bank li kien ser isellef flus lis-socjeta' attrici. Kienet harget snin twal qabel u baqghet tigi mgedda. Ma jirrizulta minn imkien li s-socjeta' konvenuta b'xi mod qatt serrhet ras is-socjeta' attrici li tigrif għal xi kawza ohra minn dawk imsemmija seta' qatt ikun kopert. Non-disclosure kif donnha qed tallega s-

Kopja Informali ta' Sentenza

socjeta' attrici fin-nota ta' sottomissjonijiet taghha ma tirrizulta minn imkien fil-provi. Kienet tkun storja ohra kieku gara hekk.

Il-Qorti tinnota ukoll illi l-kliem tal-polza innifisha huwa kliem car u pjuttost semplici. Ir-riskji elenkati huma miktuba b'ittri kbar, tenut kont tal-importanza tagghom. Fid-dawl tal-principji li "pacto sunt servando", il-Qorti ma ssibx li dak li gara seta' jkun kopert.

F'dan il-kuntest, il-Qorti ma ssib ebda gustifikazzjoni ghar-referenza ghall-principju "contra proferentem", li jidhol fix-xena jekk u meta tezisti ambigwita' fit-tifsira ta' xi frazi fil-kuntratt ta' assikurazzjoni, li mhux il-kaz fil-polza li hija mertu ta' din il-kawza.

Is-socjeta' attrici fin-nota ta' sottomissjonijiet taghmel referenza ghad-decizzjoni tal-Qorti tal-Appell fil-kawza Carmel u Bernardette konjugi Bajada vs Middlesea Insurance Company Limited (5 ta' Ottubru 2001). Fil-fehma ta' din il-Qorti, iz-zewg kawzi ma jixxiebhux. Il-kawza kwotata kienet wahda dwar l-interpretazzjoni ta' "specified peril" u mhux dwar l-ezistenza o meno ta' xi "peril" partikolari, bhal ma hu dan il-kaz.

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi filwaqt li tilqa' t-tieni eccezzjoni ta' Middlesea Insurance plc, tichad it-talbiet ta' Josie's Bathroom Centre Limited.

L-ispejjez tal-kawza jithallsu mis-socjeta' attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----